

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno disertanta/disertantky	:	JUDr. Jiří Mulák
Téma práce	:	Základní zásady trestního řízení a právo na spravedlivý proces
Rozsah práce	:	290 stran vlastního textu (úvod + části práce + závěr)
Datum odevzdání práce	:	18. 7. 2018 (elektronicky), 18. 7. 2018 (tištěná podoba)

1. Aktuálnost (novost) tématu: Základní zásady trestního řízení jsou vůdčími právními idejemi, které ovládají trestní řízení. Je na nich založena koncepce trestního řízení a jejich význam je nejen poznávací, interpretační a aplikační, ale má neopomenutelné místo při tvorbě nové legislativy. Právě vyřešení otázky základních zásad, jejich znění a promítnutí do jednotlivých institutů je klíčové pro přípravu nového trestního řádu. Je otázkou, které ze základních zásad zachovat v nezměněné podobě, které modifikovat, nahradit či opustit. Teprve vyjasnění těchto otázek může vést k úspěšnému završení legislativních prací na novém kodexu. Z toho je patrné, že v době neúspěšných pokusů o rekonstrukci, je problematika základních zásad nadmíru aktuální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody:

- teoretické znalosti – byly potřeba hluboké znalosti trestního práva procesního a souvisejících oborů;
- vstupní údaje a jejich zpracování – doktorand vyhledal velké množství vstupních údajů, které tvůrčím způsobem zpracoval;
- použité metody – odpovídají standardům vědecké práce.

3. Formální a systematické členění práce:

- v souladu s opatřením děkana č. 17/2017 (čl. 18 až čl. 20 a přílohou č. 4). Rozsáhlá práce se člení vedle úvodu a závěru na 3 části. V první části nazvané „Úvahy introdukční“ rozebírá disertant nejprve širší kontext, jako je význam právních principů z hlediska demokratického právního státu, a rozebírá obecnější otázky, jako jsou pojem a funkce právních principů a jejich uplatnění v rámci základních modelů trestního procesu. V další části jsou obecně charakterizovány základní zásady trestního řízení. Třetí a nejrozsáhlejší část je prezentací jednotlivých základních zásad.

4. Vyjádření k práci: Předložená práce je vynikajícím a promyšleným zpracováním problematiky. Ocenění si zaslouží vědecká poctivost zpracování. Je skutečně příkladná. Jen málo předložených disertačních prací dosahuje úrovně předkládané práce. Autor provedl skutečně detailní analýzu dostupné literatury a z následné syntézy je na první pohled zřejmé, že se ve zkoumané problematice dobře zorientoval a je schopen úvah na vyšší úrovni abstrakce. Na druhou stranu je ve svých úvahách částečně limitován načerpanými poznatky, neboť po představení všech dostupných názorů k dílčímu problému se (leckdy opatrně) přiklání k některému z nich a do určité míry se zdráhá překročit tento rámeček. Těžko se oponentovi vede polemika s názory doktoranda, neboť ty jsou ve své podstatě již dříve publikovaným názorem jiného autora, k němuž se doktorand přiklonil. Výjimkou je snad pojednání o zásadě kontradiktornosti, kde lze nalézt i originální úvahy.

5. Kritéria hodnocení práce:

- **splnění cíle:** Disertant formuloval cíl práce takto: *posouzení systému základních zásad trestního řízení de lege lata a jeho konfrontace s právem na spravedlivý trestní proces, a to v rovině doktrinní, normativní, judičiální a částečně komparativní*. Tento cíl se mu podařilo beze zbytku splnit.
- **samostatnost při zpracování tématu (včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství):** Práce je originálním zpracováním tématu, obsahuje řadu úvah dobře argumentačně podpořených, není kompilátem jiných prací. O plagiátorství nemůže být řeči, jak ostatně plyne ze systému pro kontrolu před plagiátorstvím Theses.cz, který vykazuje 500 podobných dokumentů s mírou podobnosti nižší než 5 %. Kontrolou nebyla zjištěna vyšší míra podobnosti s díly jiných autorů.
- **logická stavba práce:** Práce má logickou strukturu a není v tomto směru, co vytknout.
- **práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací:** Citace jsou jednoznačné pro nalezení citovaného pramene a jsou v práci použity jednotně. Poznámky pod čarou jsou využívány i nad rámec pouhých odkazů na použitý zdroj i ke komentáři. Autor pracoval i se zahraničními prameny (psanými německým a anglickým jazykem). Rozsah použité literatury je z hlediska české a slovenské právní úpravy vyčerpávající, z hlediska zahraniční literatury čítá několik desítek položek vztahujících se k tématu práce.
- **hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu):** Hloubka analýzy je ojedinělá, analyzovány byly všechny dostupné prameny do vysoké míry detailu.
- **úprava práce (text, grafy, tabulky):** Text je přehledný, grafy a tabulky nebyly využity, což není vadou s ohledem na téma práce a způsob jeho zpracování.
- **jazyková a stylistická úroveň:** Vynikající! Velmi čtivý text, i přes vysokou odbornou úroveň. Vady v psaní jsou ojedinělé (např. hned na str. 1 „bávají“ namísto „bývají“). Nesrozumitelných vyjádření se v zásadě nevyskytují (srov. však taktéž na str. 1: „Právní principy jsou velmi široké, ponechávající poměrně značný prostor pro jejich reflexi do právního řádu prostřednictvím určitých principů, které zákonodárce používá k naplnění účelu, který sledují.“

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V rámci obhajoby doporučuji soustředit se na doktorandem zmiňované návrhy de lege ferenda (především v souvislosti se zásadou legality nebo zásadou kontradiktornosti).

Předkládaná práce zcela jednoznačně splňuje obsahové a formální požadavky kladené na disertační práce, a proto ji doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací.

V Praze dne 18. září 2018

doc. JUDr. Tomáš Gřivna, Ph.D.
oponent práce